

Referat: Fagudvalget for Sortsafprøvning

Mødetidspunkt og sted:

Onsdag den 3. februar 2021, kl. 09:30, ved **TystofteFonden, Teglværksvej 10, Tystofte, 4230 Skælskør, mødet afholdes online.**

Deltagere:

Gerhard Deneken (GDE), Mette Jespersen (MEJ), Lisbeth Vestergaard (LIV), Brian Bacher Pedersen (BBP), Leif Hagelskjær (LHA), Merete Buus (MEB), Preben Klarskov Hansen (PKH) og Anders Søndergaard Larsen (ASL).

Afbud:

Steen Nørhede

Tak til medarbejderne, der har knoklet i to år med at skaffe resultaterne, som er i dette materiale. Fx kræver selvstændighed af en fertil forældrekomponent af vinterraps forskellighed overfor ca. 700 andre sorter. Mødet optages med henblik på referatskrivning og optagelsen slettes efterfølgende.

Dagsorden godkendt.

Punkterne 4a (VP hybridafprøvning – udsædsmængder) og 4b (Udbytteberegning i hvede med længdeberegning som co-variant) udskydes til kommende møde.

1. Meddelelser

a. Tystofte

- i. PNN deltager ikke i dagens møde, da det igen afholdes online.
- ii. PNN mødtes den 10-12-20 og traf afgørelser på FU's indstillinger fra mødet den 26-11-20. Desuden behandlede PNN modtagne indsigelser mod FU-indstillinger.

Der var modtaget 3 indsigelser mod FU-indstillinger – alle på sorter af majs.

- 33589 Faith –anmelder mener, at udsædskvaliteten, der blev fremsendt til afprøvning 2020, var for dårlig, og ønskede yderligere afprøvning. Da resultaterne gav det indtryk, at en yderligere afprøvning med bedre udsædskvalitet, ville kunne give et anderledes resultat, godkendte PNN yderligere afprøvning af sorten i VP i 2021.
- 33541 KXB 9011 – afvisning fastholdes, da resultaterne i 2019 og 2020 ikke viser et sandsynligt andet udfald.
- 33539 KXB 9009 – afvisning fastholdes, da resultaterne i 2019 og 2020 ikke viser et sandsynligt andet udfald.

Ingen PNN-afgørelser er blevet påklaget til Fødeklagenævnet

Desuden gennemgik PNN klagesagsafgørelser vedr. CB-Cloud og afvigelse givet ved et audit. PNN fandt begge klagesagsafgørelser informative og retningsvisende for vores fremtidige opgavevaretagelse. PNN var ligeledes tilfredse med FU-indstillinger, der blev fulgt.

- iii. Ingen indsigelser modtaget til indstillinger vedr. brødhvedelisten
- iv. Ved seneste FU-møde var der tilsagn om et bilag, der beskriver rammer og muligheder for at inddrage VP-egenskaber i SES-afprøvning for sukkerroer. På grund af travlhed med dagens FU-rapport udskydes det til næste gang.

b. Landbrugsstyrelsen

- i. Den 30-4-2021 udløber Fagudvalgets kommissorium og MEB forventer at LBST snarest gennemfører en opdatering af FU-kommissorium og

- sammensætning. LBST overvejer om det skal være udpegning for 3 eller 5 år.
- ii. Ny forordning om sortsnavne træder i kraft 1. januar 2022. Der er primært tale om en omskrivning af de gældende bestemmelser. Anmeldelser, der kommer før denne dato behandles efter gamle regler.
  - iii. Der udarbejdes i OECD-regi nye regler vedr. hybrider i hvede. Når de vedtages bliver de typisk indarbejdet i EU-reglerne. Det er lidt mere lempelige regler i tråd med hybrid-byg i en overgangsperiode indtil man kan opfylde normale regler for sterilitet (99,7% hansterilitet i forældrekomponent, 99% for certificeret frøproduktion) og hybriditet (85% i stedet for 90%). Forældrekomponenters sterilitet forventes undersøgt i forbindelse med kontroldyrkning af opformeringspartier af basis-generationen.
  - iv. Brexit – TF kan ikke længere få foretaget SES-afprøvning ved NIAB – men i Nordirland er det fortsat muligt indtil 2024. Forædlermateriale kan fortsat indføres fra Storbritannien.
  - v. Der drøftes en forsøgsordning vedr. økologisk dyrkede sorter. Der er udpeget 10 arter til at starte med, men er endnu ikke startet op i kommissionen endnu.
  - vi. Taler også om regler for økologisk heterogent materiale.

2. **Ændring FU-intro**

- a. FU intro er opdateret med beskrivelse af SES-afprøvning af vinterrug.
- b. Dokumentationskrav vedrørende specielle egenskaber (bilag 1) (ASL) Bilag 1 blev gennemgået. Målet er at få en fælles model for, hvordan specielle egenskaber og resistenser skal dokumenteres og videreformidles.

Nogle egenskaber fremgår i Sortinfo, andre kun i sortslisten. Skal vi have en fælles model og evt. fælles krav til dokumentation?

De steder, hvor specielle egenskaber er udslagsgivende for en positiv VP-indstilling, kræver det en fælles model mht dokumentationskrav.

Alle skal behandles lige så en model skal være åben og gennemsigtig.

Konklusion: LHA og ASL tager opgaven videre med henblik på at skabe den bedst mulige løsning, der tager højde for de mange aspekter, der skal tages hensyn til. LHA foreslår at der laves et møde for anmeldere hvor vi kan indsamle viden om diverse egenskaber samt få input til en model for dokumentation og formidling.

Vi tager punktet op igen næste gang.

3. **Indstilling af sorter**

Inden en ny art gennemgås bliver FU spurgt, om der er generelle eller specifikke aspekter vedr. SES-afprøvning af enkelte sorter, der ønskedes belyst eller diskuteret.

- a. Korn:

Vinterhvede	SES/VP
Rug	SES – COY-U benyttes mht ensartethedsvurdering af forældrekomponenter i stedet for off-types. I FU intro er beskrevet at forældrekomponenter identificeres off-types.
- b. Olieplanter:

Vinterraps	SES/VP
	Ensartethed af skulpeegenskaber (fx skulpelængde og -bredde) for sterile linjer (mor/mormor) – skal sammenlignes med sorter med af formeringstype – her er gruppen sterile planter, hvor skulpeegenskaberne påvirkes af

bestøvningsforholdene under blomstring.
SES-indstillinger revurderes på basis af anden
ensartethedsvurdering

- c. Græsmarksplanter – og bælgplanter:
  - Almindelig rajgræs VP
  - Rajsvingel VP
  - Timothe VP
  - Hvidkløver VP
- d. Plænegræsser – VP-ankendelse "S"
  - Alm rajgræs VP
  - Rødsvingel VP

FU-indstillinger vedr. SES- og værdiafprøvning af sorter, der blev behandlet, fremgår af mødets afkrydsningsskema – bilag 3. Afkrydsningsskemaerne skal ses i sammenhæng med Fagudvalgsrapporten, der dokumenterer de enkelte sorters indstillinger mht positiv/negativ vurdering hhv. behov for yderligere afprøvning før vurdering kan træffes.

PNN mødes den 25. februar 2021 for at træffe afgørelser mht sortslisteoptagelse hhv tildeling af plantenyhedsbeskyttelse.

4. Teknisk udvikling (orientering)

VP

- a. VP hybridafprøvning – udsædsmængder (udskydes til næste møde)
- b. Udbytteberegning i hvede med længdeberegning som co-variant (udskydes til næste møde)
- c. Tidlighed i korn med andre metoder end kernehårdhed
  - Fortsætte med at indsamle skridningsdata, indsamle aks til måling af vandtab, egen modenhedsbedømmelse og drone-data (NDVI).
  - GreenSeeker (NDVI) er for ressourcekrævende i forhold til dens nøjagtighed. Samme data kan fås med drone for hele parcellen frem for det meget begrænsede område der scannes med den håndholdte GreenSeeker.
  - Hvordan kan vi ellers afgøre tidlighed?
  - LHA: interessant med den dårlige korrelation mellem lokaliteter. Nyttens af modningsdata er primært anvendelig på store bedrifter, hvor forskel i modenhed på nogle få dage, kan have betydning i forhold til maskinkapacitet.
  - Kan man anvende nogle af resultaterne fra sortsforsøgene?
  - Fortsættelse følger.

5. Eventuelt: Næste møde 26. november – 9.30 på TF/digitalt.

Bilag behandlet på mødet og i TystofteFondens besiddelse:

- 1: FU-Intro
- 2: Dokumentationskrav ved specielle egenskaber
- 3: Fagudvalgets indstillingsskema vedr. SES-og værdiafprøvning
- 4: Fagudvalgsrapport SES
- 5: Fagudvalgsrapport VP

Beslutninger truffet på dagens møde medfører opdatering af de endelige bilag, som således indarbejdes i en konsolideret version af Fagudvalgsmaterialet, som fysisk ligger hos TystofteFonden.